

IAS 18

VÝNOSY

Cíl standardu

- Stanovit účetní řešení výnosů vznikajících z různých typů transakcí a událostí.
- Primární problém – stanovit, kdy výnos nastal = výnosy jsou zachyceny v okamžiku, kdy je pravděpodobné, že do podniku poplynou budoucí ekonomické užitky, které mohou být spolehlivě oceněny.

[Rozsah působnosti]

Standard se uplatňuje při účtování výnosů spojených:

- **s prodejem zboží,**
- **poskytováním služeb,**
- **užitím podnikových aktiv jinými stranami, přinášející úroky, licenční poplatky a dividendy.**

Standard se nezabývá výnosy z:

- **Leasingových smluv (IAS 17),**
- **dividend (IAS 28),**
- **pojistných smluv u pojišťoven,**
- **změn v hodnotě aktiv atd.**

[Definice]

• VÝNOSY

= hrubé přírůstky ekonomických užitků během období, které vznikají běžnými podnikovými činnostmi, jestliže tyto přírůstky vedou ke zvýšení vlastního kapitálu odlišnému od jeho zvýšení v souvislosti s příspěvkem vlastníků.

[Oceňování výnosů]

- Výnosy se oceňují v reální hodnotě přijaté nebo nárokované protihodnoty.
- **REÁLNÁ HODNOTA**
= částka, za kterou by bylo možno směnit aktivum nebo vyrovnat závazek mezi informovanými partnery ochotnými uskutečnit transakci za obvyklých podmínek.

Identifikace transakcí

Výnos z prodeje zboží by měl být uznán, jestliže:

- Podnik převedl na kupujícího významná rizika a odměny z vlastnictví zboží.
- Podnik si nezachová kontrolu nad tímto zbožím.
- Částka výnosů může být spolehlivě oceněna.
- Je pravděpodobné, že ekonomické užitky spojené s transakcí poplynou do podniku.
- Vzniklé náklady s ohledem na transakci mohou být spolehlivě oceněny.

Identifikace transakcí – poskytování služeb

Pokud lze odhadnout spolehlivě výsledek transakce, uznání výnosů lze provést s odkazem na stupeň dokončení celé transakce k rozvahovému dni. Výsledek transakce lze spolehlivě odhadnout, **jestliže:**

- částka výnosů může být spolehlivě oceněna,
- je pravděpodobné, že ekonomické užitky spojené s transakcí poplynou do podniku,
- k rozvahovému dni je možné stanovit spolehlivě stupeň dokončení transakce,
- vynaložené náklady transakce a náklady jejího dokončení mohou být spolehlivě oceněny.

IDENTIFIKACE TRANSAKČÍ – úroky, licenční poplatky, dividendy

Výnosy vznikající z užívání podnikových aktiv jinými stranami, jsou uznány, pokud:

- **je pravděpodobné, že ekonomické užitky spojené s transakcí poplynou do podniku,**
- **částka výnosů může být spolehlivě oceněna.**

Výnosy by se měly uznat podle východisek:

- **úrok je třeba určit na poměrné časové bázi, která zohledňuje efektivní výnos daného aktiva,**
- **licenční poplatky mají být zachyceny na aktuální bázi v souladu s podstatou příslušné smlouvy,**
- **dividendy mají být vykázány, pokud vznikne právo akcionářů na přijetí platby.**

[Údaje ke zveřejnění]

IAS 11

Stavební smlouvy

[Cíl standardu]

- **Standard se používá pro účtování stavebních smluv v účetní závěrce dodavatelů.**

[Uznání výnosů a nákladů]

- **Výnosy zahrnují**
 - **původní sumu výnosu dohodnutou ve smlouvě,**
 - **odchyly ve smluvní práci, právní nároky (atd.) v rozsahu, kdy je pravděpodobné, že vyústí výnos a je možno spolehlivě je ocenit.**

[Uznání výnosů a nákladů]

- Náklady zahrnují
 - náklady, které se vztahují přímo ke smlouvě,
 - náklady, které jsou obecně přiřaditelné ke smluvní činnosti a mohou být alokovány ke smlouvě.

Uznání nákladů a výnosů

- **Ziskové smlouvy.**
- **Ztrátové smlouvy.**
- **Smlouvy s nejistým výsledkem.**

[Metoda procenta rozpracovanosti]

- **Stanovení procenta rozpracovanosti:**
 - poměr vynaložených nákladů na dosud vykonanou práci k celkovým odhadnutým nákladům do data uvedeného ve smlouvě,
 - zjištění stavu vykonané práce,
 - dokončení určitého objemu smluvní práce.

Postup práce

- 1. Vypočteme celkový očekávaný zisk.**
- 2. Stanovíme stupeň rozpracovanosti.**
- 3. Vypočteme výnosy a náklady za období.**

ad 1) Vypočteme celkový očekávaný zisk

Cena smlouvy	x
Skutečné náklady k datu	-x
<u>Odhadované budoucí náklady</u>	<u>-x</u>
Zisk nebo ztráta	x

[ad 2) Stanovíme stupeň rozpracovanosti.]

=

náklady na dosud vynaloženou práci
celkové odhadnuté náklady

ad 3) Vypočteme výnosy a náklady za období.

- **Vypočteme přičitatelný výnos a náklady k rozvahovému dni.**
- **Odečteme veškeré výnosy a náklady uznané ve výsledovkách předcházejících období.**

Příklad

Podnik staví pro svého zákazníka komplex bytů.

Cena zakázky je 40 mil. Kč.

Informace o zakázce (tis. Kč)

	Rok 1	Rok 2	Rok 3
Náklady na zakázku od zahájení	9 100	22 500	26 000
Odhadované náklady na dokončení	16 900	3 500	
Vydané faktury	10 000	12 000	18 000

IFRS 15 Výnosy ze smluv ze zákazníky

- Revenue from Contracts with Customers
- Od 1.1.2017 nahradí IAS 18 a IAS 11

[Podstata standardu]

- Výnosy jsou účtovány k okamžiku kontroly nad dodaným zbožím nebo službami zákazníkem v částce předpokládané odměny, kterou by účetní jednotka měla podle očekávání za toto zboží nebo služby obdržet.

.

[Analýza smluv – 5 krokový model]

- 1. krok – Identifikace smlouvy se zákazníkem
- 2. krok – Identifikace jednotlivých povinností plnění ze smlouvy
- 3. krok – Stanovení transakční ceny
- 4. krok – Alokace transakční ceny na jednotlivé povinnosti plnit
- 5. krok – Vykázání výnosů v okamžiku splnění povinnosti plnit

1 krok – analýza smlouvy se zákazníkem

Standard se použije na smlouvu v okamžiku, kdy je pravděpodobné, že společnost dostane protihodnotu, na kterou má dle smlouvy nárok.

.

2. krok – Identifikace jednotlivých povinností plnění ze smlouvy

Určení „odlišnosti“ zboží či služeb.

Zboží či služba jsou odlišné, jestliže zákazníkovi přinášejí užitek samostatně nebo společně s dalšími snadno dostupnými zdroji a jestliže je možné je oddělit od ostatních ujednání ve smlouvě. Každé zboží či služba, které je „odlišné“, představuje samostatnou povinnost plnit (Např. záruka na prodané zboží).

3 krok – Stanovení transakční ceny

Transakční cena je částka, kterou společnost obdržela nebo očekává, že ji obdrží za dodávku zboží či služeb.

Může být fixní či variabilní (odhad). Při určení hodnoty výnosů je třeba zohlednit faktor času, jestliže platba neodpovídá době dodání (např. platba předem). Stejně tak musí společnost zohlednit kreditní riziko, hodnotu nepeněžní odměny i protihodnotu, kterou zákazník nebude hradit (např. poukázky na slevu).

4. krok – Alokace transakční ceny

Rozdělení transakční ceny rozdělit určitým poměrem mezi jednotlivé povinnosti plnění.

Na cenu, za kterou by dané zboží či služba byly dodány samostatně a nezávisle na ostatních plněních vyplývajících ze smlouvy.

5. krok – Uznání výnosů v okamžiku splnění povinnosti plnit

Tento okamžik nastává ve chvíli, kdy zákazník získá kontrolu nad dodaným zbožím či službou.

Zákazník má možnost rozhodovat o užívání a získání užitku z daného zboží či služby.